

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 „
 Negyed évre 3 „
 Egyes szám 5 kr.

Az előfizetési díj a postaköltséggel együtt van megfizetendő. Nagy-hatvanéves, 1864. évi, szám, Dunaszerdahelyi, — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
 TIBOLDI K. LAJOS és társai.
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedés és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomtatásban a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
 Helyi hirdetésnek első sorára 10 kr. a második sorára 5 kr. a harmadik sorára 3 kr. a negyedik sorára 2 kr. a további sorokra 1 kr. a soronkénti díj. A hirdetés kezdésénél előbb a hirdetés szövegét meg kell küldeni a szerkesztőségbe. A hirdetés kezdésének napján a hirdetés szövegét meg kell küldeni a szerkesztőségbe. A hirdetés kezdésének napján a hirdetés szövegét meg kell küldeni a szerkesztőségbe.

Boldog új évet Debreczennek!

A „Debreczen”-nek írta: Thaly Kálmán.

Az örök idők orsóján lepergett 1889-ik évet a történelem nem fogja hazánk boldogabb esztendei közé sorozni. A gazdasági téren általános rossz termés, — a mi egy tulnyomóan földművelő országban a legérzékenyebb csapás, — és a politikai téren a nemzet állami jogainak súlyos megsemmisítése a véderő-törvény által, s legfőképpen a nemzet nyelvének megszegyénítő háttérbe taszítása a keresztül-erőszakolt, hírhedt 25-ik §. erejével. Idéjéről továbbá a regálé-megváltás következtében (mely a kormány részéről jó zairos spekuláció, és csakis spekuláció,) különösen a városoknak és városi polgárságnak tetemes megkínosítása.

Mindezek, sok egyéb apróbb reszszak csak a nagyjait említve, a már végtelenségig felsorolt mindenféle, zaklató természetű adónemekkel együtt — oly keserves emlékek, melyekért az 1889-ik évre fanyarodott arczsal gondolhatunk csak vissza. Ráadásul még a nemzeti önérzetet úgy látszik, végkép megtagadó kormányparti többség által történelmi, önálló állami kultunk csufjára ránt dekretált, már mintegy törvényesített (!!!) fekete-sárga zászló, — szépen felszalagozva azzal a famózus monori beszéddel. . . . Nos, édes magyarom, ha ugyan még magyar és nem osztrák-magyar vagy, — hogy tetszenek e dolgok tenéked?!

Valóban, ily megbotránkozató jelenéseket a politikai élet terén csakis a legsúlyosabb közérlelésű korszakokban találunk. Engem — legalább mély szomorúság, csüggedés, hogy ne mondjam: reménytelenség érzése fog el nemzetem jövője felett, ha ezekről gondolkozom. Egedől az lehetne vigasztaló, hogy egy kis-lelkű, romlott nemzedéket más, ideális törekvésű, szép és nagy eszmékért küzdő nemzedék fog majd felváltani. Csakhogy én ezt a megváltást ígérő, fel-frisítt új nemzedéket abban, a mely most kezd belépni az élet küzdelmeibe, — nem látom, s bár látni szeretném. E sajnos körülménynek azonban nem az ifjuság, hanem az iskolai nevelésbe is célzatosan átültetett szolgaiszelleme az oka; okai a konzervatív hatalomnak kegy-morzsaít leső ama lélekfűfűk, a kik tanári, tanítói köntösben a tanuló ifjuságot a szabad gondolkodástól, nagy események, ideális célokért való lelkesedéstől elvonják, elriasztják s e helyett a rendszeres meghunyászkodás, hajlongás és szolgaiság jutalmul nyereszdos husos fazekakat tartják eléje követendő példák, elérendő cél gyanánt. Ekként a fiatalság szívét időnap előtt megmételtyezik.

A bármily erköletelen eszközök révén elnyereszdos husos fazekak utáni ezen kapzsi törekvés, — mely az ideális célok, magasztos elvek megtagadásával, sőt ki-gunyolásával rendszeren együtt jár, — fáj-dalom, messze elágazó mély gyökereket vert már társadalmunk legszélesebb rétegeiben is, alaptermészetéből forgatván ki az ősi, büszke magyar jellemet. E tekintetben igazán szomorú tapasztalatokat tehet bármely figyelmes szemlélő az ország-nak csaknem minden vidékén, ha a társadalmi viszonyoknak egykísé a mélyére be-pillant és nemcsak a csalo felszín után itél. Mi legalább, kik sok helyén fordul-tunk meg legújabb időkben is hazánk-nak, — ugyszólván mindenütt észleltük ezt a bomlasztó, rothasztó, mélyre vágó nemzeti bajt (m e r t a z!) itt kisebb, amott nagyobb mértékben.

Am ilyenkor — megvalljuk — nem csekély vigasztalásul jut eszünkbe, or-vendetes ellentétül ama szomorú képhez, a debreczeni tősgyökere, derék

polgárság, a maga romlatlan ősi erényeivel: önérzetes magyarsága mellett mély vallásérköcsi érzületével, melléközők által sosem vezetett tiszta hazaszeretettel, politikai rendületlen elvhűségével, a régi jó szokásokhoz való kegyeletes ragaszkodásával, józan életével, dicsegetes egyszerűségével, fáradhatlan szorgalmu takarékos-ságával. Bár el ne hagyná e nemes tulaj-donságokat Debreczen polgársága soha, — s bár terjednének el azok ország-szerte; mert a ki e debreczeni jellemvoná-sokat megismeri: lehetetlen, hogy egy-uttal ne becsülje s népünk által köve-tendő példányul ne állítsa.

Csak most közlelebről volt alkal-mam egy tekintélyes debreczeni polgárok-ból álló küldöttséget a miniszterium legmagyarabb tagjához vezetni, — a ki ámbár maga is alföldi születésű, mindazáltal debreczeni polgárral még nem volt alkalma érintkez-nie. A derék polgártársak igazi magyar-módrá, őszintén, de kiváló illetudással, — a mi minden magyar emberrel ve-le-születik, — elmondották okos, velős, ér-telmes beszédben mindazt, a mi a szívükön feküdt. S keresetlen szavaikkal, öntudatos és mégis szerény fellépésükkel, rokonszen-ves, becsületes magyar arcaikkal annyira megnyerték a minisztert, hogy ez kihál-gatás után egész elragadtatással nyilat-kozott előttem a debreczeni polgárságról: oly kedvező benyomást tettek rá!

Ezt csak legújabb példaként, jellem-zésül hozván fel, — egyszersmind a kö-zelgő új év alkalmából lelkem teljes me-le-gével arra kérem Debreczen derék polgár-ságát, hogy ősi erényeinek fentebb vázolt szép és nemes tulajdonságait, ha valaha, ugy e romlott erkölesű korszakban tartsa fenn teljes épségökben, őrizze, ővja meg hiven és majdan adja által gyermekeinek, a jövő nemzedéknek szent örökség gya-nánt, oly seplőtelenül, a mint ők atyáik-tól átöröklötték. Mert ez az a tiszta és sziklaszilárd alap, a melyen minden bol-dogság felépülhet.

Reméljük az új évre a legjobbat. És különösen remélheti Debreczen vá-ro-s lelkes polgársága a szabadság istenének bőségesen nyújtandó áldá-sait most: midőn a szabadság halhatatlan hő-sét, nemzetünk büszkeségét, KOSSUTH LAJOST, agg napjainak gyöngéd viga-szál, épen legközelebb a polgári kitüntetések legszebbikének oly imponáns egyér-telműséggel történt felajánlásával igyeke-zett megörvendeztetni, hontalanságában. Debreczen e magasztos tényével nagy mult-jához méltón fejez be az ő évet. A hála és szeretet adójával adozott annak, kinek fejét világrészeket beragyogó dicsőség gló-riafénye övezi, de a ki első sorban mégis csak a — miénk! . . .

Adjon az Eg e szép tett jutalmul is Debreczen hazafias polgárságának áldástel-jes, boldog új esztendőit!

Thaly Kálmán.

Belföldi hírek. A budapesti honvé-degylet elhatározta, hogy új évben — azaz holnap — tisztelegni fog Tisza Kálmán mi-niszterelnöknek. Ö n g y i l k o s s á g a t e m p l o m b a n. A temesvári kath. székesegyház-ban Baum András, perjamosi ruhafestő legény, agyonlőtte magát. S i k k a s z t á s. Strozi Ferdinánd zágrábi pénztárnok 5000 frtot sik-kasztott Turolla Emma, a hirneves éne-kesnő, a m. kir. operaház volt tagja, elhunyt.

Külföldi hírek. Kossuth Lajos, mint Turinból jelentik, orvosi rendelethe tartózkodni kénytelen az irástól és olvasástól, mert különben komolyabb szembaj érhetne. — F i r e n z e b e n teljesen leégett a „Re Umberto” színház. — A mérgezett c z á r. Párisból érkezik azon hír, hogy egész Szentpétervárt óriási izgatottság uralodik. A czár ebéd után rosszul lett. A gyorsan előhi-vott orvosok mérgezést konstataáltak. A leg-több tekintélyes párisi lap táviratilag közli, hogy a czárt megmérgezték. A mérgezési tü-netek hamar jelentkeztek a czáron, ki azonnal ágyba feküdt. Az orvosok komoly következmé-nyektől tartanak.

KARCZOLATOK.

Szilágyi gratulál. — A tyúk és a kacskák. — Debreczen, kúrtóskalács és reték. — A döglég. — A marsalái hős. — M. t. akadémia. — De mortuis nil, nisi bene. — Utolsó karczolat ez évben.)

Ha Szilágyi Dezső is részt venne a Tisza Kálmán újévi üdvözlésében, jelgétül választ-hatná Szekszpir „Julius Caesar”-jából azt a sort, hogy: „Temetni jöttem Caesart, nem dicsérni. . .” Tisza Kálmán azonban keményen meg-dorgálná érte s azt mondaná, hogy: — Minek idéztek ti nekem Caesarból, mikor engem már ledöftötek. Illik hozzám in-kább „Hamlet”-ből az, hogy: Lenni, vagy nem lenni. . .

A rekonstruált kabinet a tyúk alá helye-zett kacsa-tojások. A tyúk Tisza Kálmán. A tojásokat kiköltötte, a fiókákat felne-velte, egyszer csak látnia kell, hogy tör ki belőlük az eredeti természet. Belemennek a pocsoljába. Ott lubiczkol-nak. A tyúk pedig kétségbeesve áll a pocso-lya szélén s nem mehet utánok.

A budapesti írók — még a legjelesebbek is — valahányszor valamely hazai vidékről, ennek speciális magyar életéről s szokásairól írnak, rendszeren felületességet, hibákat árul-nak el. Jókai Mórnak Debreczen re vonatkozó adatai ösmeretek.

Mikszáth Kálmán pedig a „Pesti Hirlap”-ban a magyar ételekről írva, a letűnt ételek közé sorozza a levelen sültet és a kúrtós kalácsot.

Levelen sültet készítenek ünnepléses al-kalmakkor a legtöbb magyar háznál, a kúrtós kalács meg éppen nem tartozik hazánkban a ritkaságok közé. Nekem p. o. minden csütör-tökön és vasárnap hoz belőle egy asszonyosság, a ki ezen tehát éppen nem letűnt, sőt igen kedvelt és kitűnő eledelnek valóságos mestere. Bizony küldene belőle a kitűnő elbeszél-lőnek, ha a kúrtós kalácsnak nem lenne az a sajátsága, hogy — mint a politikai hazugság — másnap már teljesen élvezhetlen. Ugyane tárczában fogja rá Mikszáth a retekre, hogy az „d é l b e n m é r e g, e s t e é t e k.”

Eppen nem úgy van! Másképp tudták azt az öregek. A reték minden jó magyar ember szerint „reggel méreg, délben éték, este orvosság.” Talán mint éppen a szabadság a nemzetek asztalán. . .

Mintha csak francia írók írának fel-ölünk! A döglég elég utálatos állat, de egyet-len marásával tönkre teheti a sivatag kirá-lyát, az orozslányt. . .

Gróf Teleki Sándor ezredes egyike volt a marsalái ezernék. . . Csupa hős. Az ezernék mindegyike egy-egy ezred. Teleki köztük hős, mint egy orozslány.

A magyar szabadságharcban ő volt az erdélyi hadak értelmezési fő biztosa. Nagy ön-feláldozás volt tőle. Holmi liferánsok lopták, rabolták, kopáltatták volna a magyar sere-geket: egy Teleki rúfietett a vállalkozásra s azt nemes kötelemének (aobile officium?) fogta fel.

A gróf azonban — éppen mint az Ágai ál-tal nem kevésbé üldözött gróf Zichy Géza — nem rokonszenvez Ágai urral. Innen van, hogy Ágai Adolf a „Borsszem Jankó”-ban folyvást üldözte és piszkálta Telekit. Írásban és képbén. Ráfogja, hogy csak szalámmal tudott hadakozni (ilyennek is rajzolta le) s ráfogja, hogy azon nagyok, a kikről az ezredes érdekes elménye-ket tud elmondani: Garibaldi, Hugo Victor, Cavour és a többiek, nem is voltak bizalmas barátai. Hogy csak dicsekszik velök.

Az ilyen csipkedésekre jegyezte meg Te-leki a „Budapesti Hirlap” egy tárczájában,

hogy hiszen érdekesebb dolgokat lehet elmon-dani egy Garibaldiról és Hugó Viktorról mint „Mauskopf Pinkászról.”

No most! Ágai kint járt Turinban, volt elég vakmerősége Kossuthhoz ellátogatni, kinek s elveinek egyik legmegrögzöttebb ellenlábasa volt teljes életében. Tovább ment. Egy a lá-togatásról írott s az „Egyetértés”-ben meg-jelent, Porzó aláírásu tárczájában nevet-ségessé tette a Kossuthoz ki-kilátogató magyarokat s ugyan-ekkor (Telekire s fentebbi tárczacikkére ez-ölözve) írta a következőket:

„Valahányszor egy „Kossuth Lajosnál” feliratu cikket látok a lapokban, mindannyi-szor megsajnálom az öreg urat. Mennyit gyö-znek kérdezni tőle, s mily kevéssé adhatja meg a választ ő! Van olyan is, a ki nem sokat faggatja, s azt sem beszél el, a mit a kormányzó szájáról hallott: mint elhallgatta Kossuth Lajossal folytatott párbeszédjét a mi-nap is az a vitéző értelmezési tábornok, aki annyi vért hullatott — a hurkába, hogy a honvédségnek mindig legyen mit enni duló csa-ták után, s aki Mauskopf Pinkász hú szár-nyekosának ellenőrzése mellett rakatta gulák-ba a prófontokat, hogy a kémielő ellenség azt higgye felőlük: júj, van ott municzió, s az-özernyi németnek is a bőséges ellátására — szaladjunk!”

Nos — ezzel a pohár betelt. E sorok következtében aztán gróf Teleki László, az ezredes urnak Debreczenben is igen előnyö-sen ösmert derék fia — fölléptette Ágait józsefvárosi képviselő-jelöltnek.

Az esetet elmondottuk. Mik az élő akadémikusok? Élő — halhatatlanok, S a mikor meghalnak? Halott — élethetlennék.

Ha egyszer meghaltak, akkor az ellen-ségeinkről is csak jól írunk. Szívességet — szívességet.

A braziliai császárné 42 napra a det-rozinálás után szívszélhűdésben meghalt. Nem élhette tul férje lemondását. Tehát hasonlított abban Tisza Kálmánhoz, hogy ő sem tudott lemondani. Tiszától azonban különbözött abban, hogy — szive is volt.

Utolsó karczolat volt a mai, 1889-re. Mily boldogság lenne, ha 1890-ben e ro-vat írójának csupa zsoltárokat kellene énekel-nie közügyekről, vizekéről és dolgokról! De a mai viszonyok közt satira van még abban a néhány ártatlan szóban is, hogy „bol-dog új évet kívánok!”

Gili Balázs.

1889.

(A haldokló év történetéből.)

VI.

(K. B.) A mai nappal bevégződő év Deb-reczen városában is számos nevezetes eseményt vetett fölszínre.

Voltak érdekes városi és megyei köz-gyűlések, több fontos egyleti közgyűlés, kép-viselő választás, néhány szenzációs esemény, melyek annak idejében mindannyian élénken foglalkoztatták városunk lakosságát, sőt a fő-város — s ennek közlönyei által az ország fi-gyelmét is magukra vonták.

Rudolf trónörökös halála Debreczen vá-ro-s népét is őszinte részvétellel töltötte el, a házakon gyászlobogók lengtek s a trónörökös temetése napján, febr. 5-én, minden templom-ban gyász isteni tisztelet tartott.

Az országos gyászszal összeesett a nem-zeti felháborodás a véderőtörvényjavaslat miatt. Ha j d u v a r m e g y e a legelső köz é tar-tozott, mely e törvényjavaslat 14-ik és 25-ik szakaszai ellen fölemelte szavát. — A megyei közgyűlés — a főispán ellenzése dacára — febr. 14-én egyhangulag elhatározta, hogy a törvényjavaslat nevezett szakaszainak módo-sítása végett feliratot intéz a képviselőházhoz s hasonló feliratok küldésére szólítja fel a többi törvényhatóságokat is.

Márczius 12-én este az ifjuság — egye-sülve a polgársággal — tüntetést rendezett a véderőtörvényjavaslat ellen, illetve azon urak ellen, kik Debreczen város nyilatkozá-

Király Viktor és Dr. Wallner Ödön, mindannyian egyhangulag. Arvaszéki úlnokokké Lovassy Andor, Hraniczky Károly, dr. Fényes Aurél, Puskas Lajos, Csányi István, dr. Gyulokay József, gyámmentárnokká: ifj. Petrovits Endre, ellenőrre: Miskolci László választottak meg ugyancsak egyhangulag. — Szolgabírákka a következők kiáltottak ki: Bérczy Imre, Bige György, Ertsey Lajos, Eder Géza, Herczeg Ferencz, Juricsay Ákos, Rednik Gábor, Szöllösy Ferencz, Veiterszütz János, Balog János, Bakáts Béla, dr. Beóthy Pál, Hermann János, Jezerniczky Deacs, Roxin György, Szentiványi László, Ertsey Kálmán. A főispán ezután tiszteletbeli főjegyzőkké dr. Tisza Istvánt, Eörley Kálmánt, Papp Jánost és dr. Beóthy Lászlót, tb. főjegyzőkké Ritóók Zsigmondot, dr. Szi Józsefet, Király Viktort, Kovács Viktort, Kovács Bélát, Balog Lajost és Fassie Tódort, tb. főszolgabírót Markovits Kálmánt, tb. főörvosokká dr. Hoványi Ferenczet, dr. Kourád Márkot, dr. Bodor Károlyt, dr. Korda Kálmánt, dr. Gróz Albertet stb. nevezte ki.

* Vértési Gyula, a „Debr. Ellenőr“ belmunkatársa, előfizetési felhívást bocsátott ki egy kötet elbeszélése, mely az „Élet bajai“ cím alatt fog megjelenni. — A tehetséges ifjú író elbeszéléseit meglegen ajánljuk a közönség pártfogásába. Az előfizetési felhívás következőleg hangzik: „A jövő év első havában egy kötet elbeszélést szándékozom kiadni. Jól tudom ugyan, hogy manapság, különösen mi nálunk, az olvasás nem képez lelki szükségletet, de hiszem, hogy lesznek mégis néhányan, a kik érdeklődnek az élet apró regényei, a körülöttünk nyüzsgő, mozgó emberek gondolatvilága, s cselekedetei iránt. A novellák nagy része, sőt mindnyája fővárosi szépirodalmi lapokban, s nagyobbára a „Fővárosi Lapokban“ jelent meg s így hiszem, hogy nem egész ismeretlenül, jó ismerőseim és barátaim biztatására lépek önk elé. — A z élet bajai“ 10—12 ivnyi terjedelemben fog megjelenni s tartalmazni fog kisebb elbeszéléseket s életképeket. Ára 1 frt. Az előfizetési pénzeket, nevére czimezve, kérem a „D. E.“ kiadóhivatalába küldeni. — Gyűjtőknek öt előfizető után egy tiszteletpeldánnyal szolgálok. Debreczen, 1889. decz. 10. Vértési Gyula.“

* Kender termelők figyelmébe. A m. kir. államvasutak igazgatósági vonalai részére az 1890. évben szükséges 1100 m. m. kendercsepu (kóc) szállításának biztosítása iránt pályázatot hirdetvén, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy az általános és különleges szállítási feltételek a m. kir. államvasutak anyagszere és letár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 75 sz.) megtekinthetők vagy 25 kr. illetve 15 kr. előleges beküldése mellett nyomtatványtáráról postai úton megszereshetők. Debreczen, 1889. decz. 28. a kereskedelmi és iparkamara.

* Farsang. Örömmel vettük tudomásul, hogy a „Batyú mulatságok“ állandó rendező bizottsága január 15-ére tűzte ki szokott kedélyes mulatság megtartását. Megvayunk győződve — ismerve az eddigi sikert — hogy ez idei mulatságaink közt ismételve, az első helyet fogja elfoglalni, annival inkább miután elég szerencsés a tapintatos bizottság, hogy sikerült megayerniök házi asszonyokul utolag: Jablonczay Kálmáné, Kubay Alajosné, Simonffy Gyuláné és Voland

És én pedig nem engedem meg, hogy tovább menjen — mondja göggel.
— Bocsánat, azt nem tilthatja meg nekem senki.
— Ejnye, milyen vakmerő önhittség!
— Mindjárt meg is mutatom.
Ezzel meghajtja magát és tovább megy, egy pár lökessel tova lödítva magát a jégen.
— A szójáték rossz! — kiált utána a hölgy, a kinek érdekében van, hogy az ifjú ily alakban tovább ne menjen. Jöjjön vissza, megmagyarázom.
Az ifjú vissza jött.
— Folytassa kérem Megengedem, hogy tovább menjen — másképp, de csak teoriában.
Tehát először a kézszerítés — aztán a kézcsoák — aztán egy leheletszerű csók az ön homlokára.
— Aztán?
— Patvarban — aztán az ajkára.
— És aztán?
— Aztán... aztán... hebegi zavartan a fiatalember.
— Aztán beszél a i fog ön mamával, egészíti ki a leányka.
A többit elviszi a szél, tovább mit se hallottam.
Az ujjában végkép összekulcsolt tonyorórákon úti a kettőt. A mulatók társaságokra oszolva, ki gyalog, ki vasuton haza tér a prózai ebédhez.
Ugye, hogy a jég Dehreczenben is tele van melegséggel?
Csak ne fűtött volna be olyan nagyon a hálátlan publikum — az egyleti jégpályának!
(g. b.)

Andrásné urnókat, — kiket is az oroszlan rész illet az eddigi mulatságok sikeréből. — De még, nem lehet megjegyzés nélkül hagyni, — a ritka tapintattal összeválogatott rendezőseget sem; kik egy-egy oszlopai nőtlen fiatalúságunknak. — S így a ritka élvezeti mulatságra előre is fenntartjuk elveinket.

* Vállalkozók figyelmébe. A cs. kir. szabad. kassa-oderbergi vasut igazgatósága az 1890. évben szükséges pályafentartási fák szállítására nyilvános pályázatot hirdetvén, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy a közelebbi feltételeket tartalmazó hirdetmény s a darab számot és méretet feltüntető füzet az alóliit kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hatvanutca 1445. sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1889. deczember 28. A kereskedelmi és iparkamara.

* Új lap. Vettük a „Nagyváradi Hírlap“ cz. új vidéki közlöny mutatóvny-számát. Szerkeszti: Dr. Persz Adolf. Megjelenik hetenként ötször. Előfizetési ára egész évre 10 frt. A mutatóvny-szám élénken van összeállítva.

* Kereskedők és iparosok figyelmébe. A nagyméltóságos cs. és kir. hadügyminisztérium, a cs. és kir. hadcsapatok részére 1891. január 1-től szükséges vászon és gyapjából készült ruhaneműek, továbbá vászon és gyapju nemű anyagok szállítására pályázatot hirdetvén, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a szállításra vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy a brünni, budapesti, gráci és Kaiser-ebersdorfi ruharaktár, valamint a karlsburgi főök ruharaktár mintákat, s a szállítandó tárgyak és anyagok leírását tartalmazó füzeteket betekintés czéljából készletben tart s a vállalkozók számára szabadon áll minták végett a nevezett ruharaktárak felügyelőségéhez fordulni Megjegyeztetik, hogy a ruharaktár felügyelőség részéről átengedendő minták árához 15% kezelési költség hozzá számítatik. A közelebbi feltételeket tartalmazó hirdetmény s a szerződési minta pedig az alóliit kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hatvan u. 1445 sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1889. deczember 28. A kereskedelmi és iparkamara.

* Nyilvános nyugtázás a róm. kath. fiúiskola szegény tanulóinak felruházására befolyt adományokról. (Második közl.) Weidner József családja 1 frt 55 krt, Márk Endre, Molnár Lukács, Balogh János, Szedlák József, Lám Sándor, Boschetti András, Dr. Vedródi Viktor, Czabán Danielné, Geréby Fülöpné, Erdei László, Szalay István és Trásy György 1—1 frt, Hegedüs János, Gréh Mihály, Süeber János, Vámos Károly, Pájer József, Papp Rókusné, Braunsperger Nándor, N. N., Elies József és Egy valaki 50—50 krt. Szabó József unitarius, Adler H. Bpest és Szlancz József 40—40 krt. Lechner Károly és öz. Czako Kálmáné 30—30 krt. Fülöp Andorné 24 krt, Katona Imréné, Csóthy Lajos, Riskó József, Privitzer József, Gréh Mihályné, Möriz B. N. V. és G. M. 20—20 krt. Barcza Lajosné, Wolf Károly, Péli Agoston, Bálon Lajos és Borayasz Erzsike 10—10 krt. Szedlák József 3 darab mellényt, Boschetti András 1 kabátot s 1 nadrágot, Weidner Gusztáv 3 pár uj s 5 pár használt cipőt, P. A. keresk 2 p. teli keztűt és Keszler Gy. 1 db. kabátot. — Mely kegyes adományokért midőn nyilvánosan fejezem ki köszönetemet, egyttal a a készpénzben befolyt adományokról a következőkben van szerencsem beszámolni: az összes bevétel volt 148 frt 18 kr., mely összegből kiadott teli kabátokért 50 frt, lábbelikért 66 frt 70 kr. s különböző alsó ruhákért 28 frt, összesen: 144 frt 70 kr s így még a maradvány 3 frt 48 kr. Debreczen, 1889. decz. 27. P. A. y János.

* Megbízható gyógyszerelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik é vágyhiányban, felfúvadásban, gyomorgöröcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle sejdiltzpor“ használatá által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ó gyári jelvényével és aláírásával. 5.

Hazánk s a külföld.
— A száműzött császárné halála. Lisz-szabon, decz. 28. A braziliai császárné ma délután Portóban meghalt. A halált szivbaj okozta. A teljesen váratlanul jött halálhír itt nagy részvétet keltett a nagy közönség körében is, mivel mindenki a legutóbbi braziliai események következtetésének tartja a császárné halálát. Szívét megtörte — mondják — a sok izgalom és szenvedés. — Oly hírek is vannak azonban forgalomban, hogy az agg császárné bujában öngyilkossá lett volna. A braziliai császárné Terézia Krisztina Mária hercegnő. I. Ferencz Két Szicília királyának leánya, 1822. márcz. 14-én született s 1843. szept. 4-én ment nőül II. Pedrohoz, Brazília császárához.

Muzsák.
— Ráth Mór kladványal. Ráth Mór kiadásában megjelent Déczytól a „Beszélyek és vázlatok“ cz. kötet, melynek egyes darabjai, köztük „Carmela“ című regénynek is beillő hosszabb elbeszélés, olyan írora vallanak, ki sohasem ir mélyebben fekvő gondolat nélkül és kedélyének egész melegségét tudja előnteni művein. A kik Déczy elbeszélő műveit végig olvassák, nem csak szóakozást találnak, hanem egyttal eszmékben

is gazdagodnak. A két kötet, a színművek alakjában, nagy izléssel van kiállítva s aján-dék tárgyal is igen alkalmas. — A kiadó, Déczy művének 8. kötetét — egyforma gazdag felbörkötésben egy igen díszes kis szekrénybe egyesítette. Az ily szekrények érdekes és értékes tartalmukkal különösen Angolhonban igen szokásosak és a salonok ugy bou-doiroknak díszítésére szolgálálnak. Az aranyozott szekrényekben egyesítve vannak: Csók, Utolsó szerelem, Széchy Mária, Kéltemények, Beszélyek, Faust, Vegyes párok.

Deák Ferencz emlékezete. Levelek 1833—1873. Fényes díszkötésben 5 frt 20 kr. felbörkötésében 5 frt 60 kr.

Nem a véletlen műve, hogy Deák Ferencz emlékeztetének Ráth Mór szenteli az első igazi díszmüvet. A „hazabölcse“ mindvégig szívelyes jóindulatul viseltetett írnta, éveken át csaknem mindennapi vendége volt és így könnyen érthető, hogy Ráth Mór mintegy lelki szükségül érezte ezen kegyeletes kiadása által járulni a nagy hazafi emlékeztetének megörökítéséhez.

A vállalat első része „Gondolatok“ tavaly jelent meg a kiadónak szerkesztésében, ki nem kimélt sem időt sem fáradságot, hogy Deák összes államirataiból és beszédeiből nagy szerettel maga gyűjtse össze azon „Gondolatok“ at, melyek már most is valóságos bibliáját képezik mindazoknak, kik a nyilvánosság terén szerepelnek. Deák Ferencz „Gondolatai“ nemcsak a klasszikus irodalmat gazdagítják, hanem az elméknek is folytonos irányt adni vannak hivatva.

A vállalat most megjelent második kötete „Levelek“ czimrel összegyűjtve közli Deák Ferencznek a politikára, társadalmi kérdésekre és magán viszonyaira vonatkozó mindazon leveleit, melyek elsözra könyvekben, hírlapokban és folyóiratokban nyilvánosságra jöttek, és egy vagy más irányban közérdeklűek, valamint eddig ismeretlen leveleket, kizárva természetesen mindazt, mi bármely irányban az indiskréció színével bírhatna. A Wesselenyi-vel, Kossuth-tal és többi politikai barátjaival, a forradalom előtt és után váltott levelek, a sógorához a legvalóságosabb időkből intézett sorok, melyekben meghatóan tákrözödnék vissza azon súlyos belső küzdelmek és aggodalmak, melyek külsőleg csendesnek látszó lelkét oly mélyen felzavarták, a számos, majd kedélyes, mindannyi bölcsességgel teljer, majd dorgáló levél, melyeket aladás pályáján rokonaihoz, idegenekhez, politikai, családi és más kérdésekben írt, valóságos kincses bányái a legtisztább hazafiai érzéseknek.

Közgazdaság.

— Az italméresi adó biztosítása Magyarországon 12,600 községben az italméresi adójövedelem biztosítására vonatkozó nagy munkálalat — mint a „Bud. Kor.“-ral illetékes oldalról közlik — már befejezetteknek és kerestülvitetteknek tekinthetők, a pénzügyminisztérium illető osztályának több havi megfeszített tevékenysége után. A pénzügyigazgatóságok a nagy felelősség érzetében az éjz ügyekre vonatkozó majdnem összes iratokat a pénzügyminisztériumhoz terjesztették föl végleges eldöntés végett és Wekerle pénzügyminiszternek sikerült is a körülbelül 30,000 különböző bérelti ajánlat fölött véglegesen dönteni. A pénzügyigazgatóságoktól beérkezett jelentések szerint ezen igazgatóságok most már több mint 10,000 községben megkötötték a béleti szerződéseket — legnagyobb részt három évre s ott, hol a község biztosította az italméresi adót, egy évi felmondási joggal — és a következő napokon 800 ilyen szerződés lesz aláírandó. Azonban 265 községben — csaknem kivétel nélkül kis községek — sem a község, sem valamely magánegyén részéről nem tettetett ajánlat, önelfogva e községekben az italméresi adójövedelem biztosítása vagy bérbeadása egyáltalán lehetetlen volt. 1890. évi jan. hó 1-étől, tehát e községekben az italok kimérése tiltva lesz, ami azonban egyáltalában nem zárja ki azt, hogy e községekben egy vagy több korcsma ne nyitassék csakhogy az illető korcsmárosoknak az ital-

méresi adóról szóló törvénybe előirt módon a hatóságoknál előbb az italméresi engedély megadása iránt kell folyamodniok és azután hatósági ellenörzés mellett az esedékes italméresi adót — melyet a pénzügyi közegek esetleg átálányozhatnak is — leröniok. — Az italméresi adó-törvény legnehezebb része ezzel keresztül van vive és a pénzügyi eredmény is a kezdetre való tekintettel kielégítőnek jellezhető, minthogy — Budapest és Pozsony zárt városokból eredő jövedelmét is bele-számítva — költségvetési javaslatban előírán-y zott 12 millió frt tiszta jövedelem biztosított-nak vehető.

SZERKESZTOI POSTA.
Uj évi üdvözlötek a szerkesztőség által közzétettl vétetnek, de nem honorál-tainak
K. H. L. tanár urnak, Kisujszállán. — A nagy érdeklő uj évi emlékezés uj évi számunkban jövend. Czime lesz tehát „Budától Oimützig, 1880-ben.“ Köszönet!
Mariska. A költemények gyöngédek, hangulato-sak. Válogatunk belőlük.
Batyú-mulatság. Tegnap tárgyalmas miatt — nem közölhetük, ma pedig már — miután más lap tegnap közölte volt — idejét multa.

Debr. színház.
Holnap, szerdán 1890. január hó 1-én páros bérletben, fényes kiállítással:
A VIZÖZÖN.
Látványos vig színmű, énekekkel és csoportosatokkal. Irta: Csepreghy Ferenc
Előkészületlen mint ujdonság: **Sataniel** a Clévebörgi ördög nagy operette 3 felv.
Legközelebb színre kerül: **Ibolyafaló.** Vigjáték.

Felelős szerkesztő **Gáspár Imre**
Kiadó **Kutasi Imre**
A debreczeni jótékony nőegylet által az árvalház gyarapítása czéljából 1890. Január hó 5-én vasárnap

a Szikszay-féle jégpályán,
műkorcsolyázás, versenyfutás, diszkorcsolyázás, alarczos és jelmezes korcsolyázás, tűzijáték, villanyvilágítás és végre egyiptomi szettség mellett, nagyszerű **jégünnepély** rendeztetik.
A jég-ünnepély végével benn a disztremben felterítés kitünő ételek és italok kiszolgálása mellett
tombolajáték
és végre közkívánatra táncz rendeztetik.
Belépti díj személyenként a jégpályára vagy a tombola-játéko terembe, korcsolyázó vagy nem korcsolyázó közönség részére 1 frt Gyermekeknek 10 éves korig . . . — 30 kr
Nőző-jegy a külső poronra a nagy közönség részére személyenként . . . 20 kr.
Tombola-jegyek 30 kr.-jával csupán a jég-ünnepély napján a pénztárnál válthatók.
Belépti-jegyek előre válthatók: Beke László, Szent-Királyi és Kalenda és Zádor Lajos urak üzletében és este a pénztárnál.

Szilveszter éjelen
== pont 12 órakor ==
A „MARGIT“ FÜRDŐ
villanyval világított férfi gőz- és kádfürdője
a község részére
m e g n y i t t a t i k .
UJESZTENDŐ ELSŐ NAPJÁN
a vendéglő nagytermében a szokásos
SÉTAHANGVERSENY
is meg fog tartatni.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

angol gépgyárosok bizományi raktára.

TAKARMÁNYVÁGÓGÉPEK

nevezetesen:

Szecskaavágók kézzeli és járgányváltó hajtásra,
Répavágók répa, burgonya, vagy tök vágására; továbbá
Tengerimorzsolók egészen vasból, vagy faalvánnyal, ugyanígy másnemű gazdasági gépek nagyválasztékban eredeti gyári áron beszerezhetők

BAUER és TÁRSA

gazdasági gépcsarnok és gépműhely-tulajdonosoknál

DEBRECZENBEN,

nagy-péterfia-utca 853. szám, helyi-vasut megállóhelye és telefon-összeköttetés,

A Kropf-Hernádi vasgyár bizományi raktára.

Levelezim.

Svárcz Illatszertára

KÖZPONTI FŐRAKTÁR MOST VÁCZI-UTCA 19. VÁCZI-UTCA

AVISSANTE pipere-különlegességek.

19 év óta ezerszeresen kitüntetett általános elismerésben részesülő, egyetlen teljesen ártalmatlan, Dr. Lejosse által Párisban feltalált készítmények az arczör, nyak, kezek és a fogak szépítésére és gondozására nélkülözhetlen

RAVISSANTE KÜLÖNLEGESSÉGEK:

RAVISSANTE egyetlen ártalmatlan szépítő szer nappali használatra arczpor helyett. Színház, hangverseny, bál és estélyek látogatásánál nélkülözhetetlen. A bőrt tisztítja, simítja, finomítja; legjobb óvszer az erős levegő és szeles szél ellen. — Kitűnő készítmény sárga folt, vörös orr és vörös kezek elhárítására. Az arczbőrnek gyönyörű szép, de kinezést kölcsönöz. — Hőfőhé és halvány rózsaszín. — Nagy eredeti üveg ára 2 frt 50 kr, kisebb üveggel 1 ft 50 kr. Eddig több mint 130,000 üveggel kelt el.

RAVISSANTE CRÈME rendszeren lefekvés előtt használni kell a hölgyek pattanások, rozesség és égnyevessé "Mitfresserek" ellen. Legkedveltebb bőrfinomító készítmény. Eredeti nagy porcellán tégely 1 ft 80 kr. kisebb tégely 1 ft.

RAVISSANTE HÖLGPOR felülmúl minden más arczport, nappali és esti használatra legjobban ajánlható. Finomságra nézve utólráhatatlan; nagyon jól tapad a bőrön és annak báronyfinomságot ad. Eddig több mint 100,000 doboz kelt el 3 színben: hófehér, test- és rózsaszín. Eredeti nagy doboz ára 1 frt, kisebb doboz ára 60 kr.

RAVISSANTE SZAPPAN a legjobb illatos mosdószappan: az arcz- és testbőr, valamint a kezeket finomítja és puhítja; drája 50 kr, 1 doboz (3 darab) ára 1 frt 35 kr.

RAVISSANTE FOGPÉP a fogakat hófehérré tisztítja. Eredeti porcellán tégely 1 frt. Eddig 56,000 tégely kelt el.

RAVISSANTE FOGPOR a fogakat hófehérré tisztítja. Eddig 80,000 dobozzal több kelt el. — Eredeti dobozzal 50 kr.

RAVISSANTE SZÁJVIZ ezerszeresen kitűnő szer nek bizonyított a legkínosabb fogfájás ellen is. Eddig több mint 66,000 üveggel kelt el. — Eredeti nagy üveg ára 1 frt.

Kaphatók Török József ur gyógyszerárában is, Király-utca 12. sz., valamint a nagyobb vidéki gyógyszerárakban. — Levélbeli megrendeléseket naponta eszközöl a központi és szétküldési főraktár:

SVAR CZ ILLATSZERTÁRA A „VIRÁGKOSÁR“-HOZ 19.

Budapest, váci-utca.

Raktár Debreczenben: Tóth Béla (előbb Göllt Nándor) és Rotschnek V. Emil urak gyógyszerárában.

Arany érem Pécs 1888, Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére. Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, rekedtség, elnyálkásodás, idült hurut, inger és számarcköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. — Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpastillák.

Ezen pastillák a magas Tátrán található gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti meltea. Egy nagy csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerészénél Kácsán, Debreczenben Dr. Rotschnek V. Emil gyógytárában.

Máriazelli gyomor cseppek.

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utólráhatatlan hatású az étvágytalanság, gyomor gyengeség, búzós lehelet, savanyú felbőgés, szél rekedés, (Kolikák) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, meggyszímeti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor göröszt, kemény székiest, székrekedést, az étel s itallal túrtérhelt gyomrot kitisztítja, elűzi a bélféregket, s gyógyít lép, vese, máj és aranyeres bántalmait. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brdy Károly gyógyszerár (Mortva ország).

Máriazelli Labdacok Utólráhatatlan hatású az étvágytalanság, gyomor gyengeség, búzós lehelet, savanyú felbőgés, szél rekedés, (Kolikák) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, meggyszímeti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor göröszt, kemény székiest, székrekedést, az étel s itallal túrtérhelt gyomrot kitisztítja, elűzi a bélféregket, s gyógyít lép, vese, máj és aranyeres bántalmait. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brdy Károly gyógyszerár (Mortva ország).

Debreczenben: Göllt Nándor, Mihálovics István, dr. Rotschnek V. Emil, Tamásy Béla és Balás E. urak gyógyszerárában; Berettyóújfaluban: Tamásy Géza gyógyszer.; E-M-I-Hályfaluban: Mátray István gyógyszer.; Kis-Márján: Galassy Frigyes gyógyszer.; Nagy-Kun-Madarason: Jung C. gyógyszer.; Nagybajomban: Körös Lajos gyógyszer.; Nánáson: Kovács Lajos gyógyszer.

Felhívás.

Hivatalok, kereskedők és kiki bérmentes beállításal kaphatja azonnal a legújabb, legelőzőbb és legártatóbb író-és másológépek prospectusát. **Steuer Ottó** Berlin, Friedriehstrasse 34 sz. a.

A legkitűnőbb savanyúvíz a

KRONDORFI

bizonyítva az, hogy a felséges királyi család kedvenc asztali itala. Egyaránt páratlan mint üdítő ital és mint gyógyvíz.

DEBRECZENI FŐRAKTAR:

CSANAK JÓZSEF

CZÉGNEL.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás. Nyári gyógyítás. Őszi gyógyítás. Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czégre látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedés, májbajok, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. MOLL A. gyógyszerész os. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem est egyszer a mindenkorra és szívvelyes „Isten írhassa meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer köszvényesűz és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. vadiigyt és Moll-féle

Bedörzsölő-szer sikeres használati utasítással együtt, mindenmü testfájásnak és bennülnél borogatókban minden vérelem és sebent, daganatok, gyulladások. Belsőleg vízzel vagy itallal keverve használják, köhögés és hasmenés ellen.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. 6. sz.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. MOLL A. gyógyszerész os. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Kér üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rotschnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp.

Evi egy forint nem pénz

a „FALUSI GAZDA“

czimü kéthetenként megjelenő népszerű gazdasági szaklapért, melyről a „Magyar Állam“ 1889. márczius 18-iki számában

egy lelkész következőleg nyilatkozik:

„Két éve már, hogy járatom a „Falusi Gazdát“, s őszintén megvallom, hogy azóta nagyon sok olyat tanultam belőle, a mit gazdálkodásom előnyére üdvösen értékesíthettem.

Mióta e kis lapot járatom, kézzelfogható a gazdasági haladás híveim között is úgy hogy ők maguk alig várják a „Falusi Gazda“ számainak megjelenését s az egyik a másik után jön azt kölcsön kérni, hogy belőle tanuljanak. Umutatom mellett sok mindent fordítottak belőle hasznukra, innen a „Falusi Gazda“ iránti rokonszenv.

Praktikus tanácsai a józan életre szükségessé teszik arra, hogy a nép között minél nagyobb mérvben elterjedjen.

Teljesen meggyőződtem, hogy a lap a falusi népek, a kisgazdáknak igazi, lelkes és jóakaratu barátja. Töle nemcsak a mikéntjét, de a szorgalmat, takarékoságot, okos számítását és ezek mellett Istenben való erős bizalmat megtanulhatják; az anyagi boldoguláshoz, melyre kis gazdáknak, népünknek oly nagy szüksége van, legközelebb vezető utat biztosan felismerhetik.

Azért kérve kérem lelkész társaimat és a tanító urakat, igyekezzenek ez olcsó gazdasági kis lapot megszerezni s a nép között is terjeszteni.

Előfizetések (ugyanazon községből csoportosan egy utalvány lapon is) a „Falusi Gazda“ szerkesztőségéhez

Budapest, Erzsébet-tér 19. szám küldendők. (Mutatványszámot kívánatra ingyen.)